Region Stockholm

19

Yttrande över motion 2021:14 av Talla Alkurdi (S) och Daniel Carlstedt (S) om att sätta stopp för utomlänsläckaget

HSN 2021-0941

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Allmänmedicin
Caroline Tåneland

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-08-03

HSN 2021-0941

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2021:14 av Talla Alkurdi (S) och Daniel Carlstedt (S) om att sätta stopp för utomlänsläckaget

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2021:14 om att sätta stopp för utomlänsläckaget. I motionen föreslår Talla Alkurdi (S) samt Daniel Carlstedt (S) att i likhet med Västra Götalandsregionen ställa sig bakom en intention om att Region Stockholm från och med den 1 januari 2022 ska upphöra med att ersätta digitala utomlänskontakter samt ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att utreda vilka juridiska och ekonomiska förutsättningar det finns för att genomföra detta.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2021:14 av Talla Alkurdi (S) och Daniel Carlstedt (S)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2021:14 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Digitala utomlänskontakter är vårdmöten som sker digitalt, via video eller via chatt, där den vårdsökande är bosatt i en annan region än där vårdgivaren är etablerad. Region Stockholm ersätter, efter rekommendation från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), de digitala utomlänsbesöken enligt en särskild taxa där även krav på vårdaktörerna

och deras tjänster stipuleras. Denna prislista har ändrats kontinuerligt och ersättningen har sänkts i ett antal omgångar. Talla Alkurdi (S) och Daniel Carlstedt (S) menar i sin skrivelse att kostnaden för den digitala utomlänsvården är oskäligt hög i relation till den medicinska nyttan. De ekonomiska resurserna bör istället gå till länets egna husläkarmottagningar för att utveckla den digifysiska vården här, och inte till digitala aktörer i andra regioner.

Skrivelsen tar upp två förslag varav det första förslaget är att regionen bör ställa sig bakom Västra Götalandsregionens intention om att från och med den 1 januari 2022 upphöra med att ersätta digitala utomlänskontakter. För att möjliggöra detta föreslås att uppdra hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda vilka förutsättningar med utgångspunkt i olika relevanta aspekter såsom exempelvis vilka juridiska och ekonomiska möjligheter det finns för detta.

Överväganden
Ett flertal andra regioner har ställt sig bakom Västra Götalandsregionens intention som även föreslås här. Dessa regioner har också fattat beslut om att utreda vilka möjligheter det finns för detta, och med anledning av det har också diskussioner påbörjats inom Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Hälso- och sjukvårdsförvaltningen följer utvecklingen, och har deltagit i diskussioner med andra regioner i frågan. Västra Götalandsregionens Koncernkontoret har kommit fram till i en slutrapport, att det inte finns stöd i juridiken att neka utbetalningar vad gäller digital utomlänsvård. De ser därför att den rimligaste vägen framåt är att arbeta för att förändra lagstiftningen på området. Liknande slutsatser har även dragits av SKR. På grund av ovan så ser hälso- och sjukvårdsförvaltningen behov av samarbete på nationell nivå, via SKR, för att arbeta med att utveckla lagstiftningen.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ämnar även fortsättningsvis att ha en aktiv omvärldsbevakning och följa vad övriga regioner kommer fram till i sina utredningar, för att därefter göra en bedömning om det finns behov av att även Region Stockholm utreder frågan ytterligare.

Ekonomiska konsekvenser
Ärendet innebär i nuläget inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Ärendet innebär i nuläget inga konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Ärendet innebär i nuläget inga konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Ärendet har oförändrad påverkan på miljön.

Administrativa konsekvenser
Ärendet har oförändrade administrativa konsekvenser.

Johan Bratt
Tf. hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Johan Bratt, 2021-08-03

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Sätt stopp för utomlänsläckaget!

Den 5 februari 2021 fattade Vårdvalsberedningen i Västra Götalandsregionen i politisk enighet beslut om att utreda förutsättningarna för att upphöra med att ersätta digitala utomlänskontakter inom öppenvården, de så kallade ”nätläkarna”. Politisk enighet rådde även kring att ställa sig bakom intentionen om att så ska ske vid årsskiftet 2022. Vi socialdemokrater ser inga hinder för att ett liknande beslut bör kunna fattas även i vår region, snarare har Region Stockholm än bättre förutsättningar.

Förra året var Region Stockholms faktura för nätläkarna 560 miljoner kronor. Det är en kraftig ökning i jämförelse med tidigare år och ersättningen motsvarar nu över 11 % av de samlade kostnaderna för regionens vårdcentraler. Kostnaderna beräknas även öka ytterligare under 2021. Nuvarande ersättningssystem till nätläkarbolagen med enbart besöksersättning driver på för många, snabba besök, utan behovsbedömning och med dålig kontinuitet och möjlighet till uppföljning. Samtidigt ser vi att den digitala vården inom regionen gjort stora språng till följd av pandemin. Exempelvis har antalet videomöten i primärvården ökat med 1094 procent och regionens egna app ”Alltid öppet” har nu närmare 1 miljon användare.

Vi är medvetna om att just den digifysiska vården är en prioriterad fråga för den politiska majoriteten, vilket bland annat manifesteras av beslut om den digitala vårdgarantin 2019. Socialdemokraterna ställer sig bakom majoritetens ambition om att Region Stockholm ska ligga i framkant vad gäller digital vård. Vi hoppas därför att vi även kan nå en enighet i att den digitala vården inte ska hanteras som ett separat spår i vårdsystemet, utan ska ses som en naturlig del av en helhet. För att uppnå detta ser vi att nya beslut behöver komma på plats. Om regionen upphör att ersätta digitala utomlänskontakter enligt förslaget så kan invånare i Region Stockholm fortsatt nyttja tjänsterna, men frågan om ersättning förläggs då på en överenskommelse mellan patienten och leverantören av tjänsten. Det kan även vara möjligt för nätläkarna att vid efterfrågan gå in som underleverantörer till vårdcentraler i regionen. De juridiska förutsättningarna behöver utredas vidare.

Om Region Stockholm upphör att ersätta nätläkarna via utomlänsavtalet frigörs en halv miljard som istället kan gå till vårdcentralerna och en

betydande satsning på den digitala vården inom regionen, samtidigt som vi stärker kontinuitet och sammanhållen vård centrerad runt en fast läkarkontakt.

Socialdemokraterna föreslår regionfullmäktige besluta

att ställa sig bakom intentionen att från och med 2022-01-01 upphöra med att ersätta digitala utomlänskontakter enligt vad som anförs ovan

att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att utreda juridiska, ekonomiska och andra förutsättningar för att möjliggöra att Region Stockholm från och med 2022-01-01 upphör att ersätta digitala utomlänskontakter enligt vad som anförs ovan

Talla Alkurdi (S) Daniel Carlstedt (S)